

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az ügyvéd által képviselt felperesnek az ügyvéd által képviselt alperes ellen házastársi közös vagyon megosztása iránt a Miskolci Városi Bíróságnál 31.P.22.483/2005. számon megindított és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságnak 3.Pf.22.166/2008/9. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által 63. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 70.000 (Hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget,

A Magyar Államnak pedig az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Illetékfőosztályának külön felhívására az ott közölt időben és módon 170.970 (Egyszázhetvenezer-kilencszázhetven) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a peres felek 1994. szeptemberében élettársi kapcsolatot létesítettek, majd 1995. október 20-án házasságot kötöttek. Az életközösségük 2001. karácsonyán végleg megszakadt és az alperes a felek volt közös lakásából önként elköltözött. Az elsőfokú bíróság - a másodfokú bíróság 3.Pf.22.125/2004/2. számú ítéletével helyben hagyott - 31.P.22.595/2002/29. számú részítéletével a peres felek házasságát felbontotta.

A felek közös vagyonához tartozott - többek között - az 1997. február 7-én kelt társasági szerződéssel közösen alapított D. és Társa Betéti Társaság (a továbbiakban: Bt.) mindkét társasági részesedése. A társaság jegyzett tőkéje 250.000 forint volt, amelyből 200.000 forint készpénzt a beltág alperes, további 50.000 forint készpénzt pedig a kültag felperes bocsátott a társaság rendelkezésére a felek közös vagyonából. A társaság képviselétére 5 évi időtartamra a beltág alperes volt jogosult, a társaság székhelye pedig a felek közös lakásául szolgáló M., K. u. alatti ingatlanban volt. A társasági szerződésben a felek abban állapodtak meg, hogy a felosztott tiszta nyereséget a vagyoni betéteik arányában osztják fel egymás között, és ugyanilyen arányban viselik az esetleges veszteséget is. A kültag felperes tudomásul vette,

hogy az anyagi felelőssége a beltág alperesével azonos, mert a neve a társaság cégszövegében szerepel.

Az életközösség megszakadásával felek között a társasági jogi kapcsolat nem szűnt meg. A felperes a társaságból nem lépett ki, a társasági szerződés ehhez szükséges módosítását nem írta alá, de a társaság gazdálkodásában sem vett részt. A társaságot az alperes vitte tovább. A Bt. a felperessel nem számolt el. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 8.Pk.05-04-000581/4. számú végzésével a társaság felszámolását rendelte el 2005. január 26. napjával, majd 2005. március 3. napján a felszámolási eljárás megindításának közzétételére is sor került. A bíróság a 9./ sorszámú végzésével a a felszámolási eljárást befejezetté nyilvánította és megállapította, hogy a gazdálkodó szervezet jogutód nélkül megszűnt, ezért elrendelte a cégjegyzékből való törlését. Megállapította, hogy a cég vagyona 6.000 forint, amely az 1.939.202 forint összegű összes hitelezői igényt csak minimális mértékben fedezi, további fedezet pedig nem áll rendelkezésre. A társaságot 2006. április 10. napján törölték a cégjegyzékből.

A felperes 2007. május 3. napján, az alperes pedig 2007. június 1. napján fizetési megállapodást kötött a Magyar Követelést kezelő Zártkörűen működő Részvénytársasággal a Bt. után maradt tartozás megfizetése tárgyában.

A perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő véleménye szerint a Bt. az életközösség megszakadásának időpontjában 5.698.892 forint vagyoni értéket képviselt.

Az életközösség megszakadásakor valamennyi közös ingó vagyontárgy a felperes birtokában maradt.

A felperes a keresetében, az alperes pedig a viszontkeresetében a felek házastársi közös vagyonának a megosztását kérte, de egymástól eltérő elszámolás alapján. A keresetet és a viszontkeresetet kölcsönösen többször módosították.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a peres felek házastársi közös vagyonát megosztotta akként, hogy a felperes kizárólagos tulajdonába adta az ítéletének rendelkező részében tételesen felsorolt közös vagyoni ingóságokat összesen 199.000 forint értékben, és kötelezte a felperest arra, hogy fizessen meg az alperesnek 90 napon belül 781.204 forint értékkiegyenlítést. Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította, a lakáshasználat szabályozása iránti részében pedig a pert megszüntette. Az alperes személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét elutasította, és az alperes részére illetékfeljegyzési jogot engedélyezett. A felperest 242.663 forint,

az alperest pedig 50.835 forint eljárási illetéknek külön felhívására, az államnak való megfizetésére, a felperest pedig ezen felül arra is kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 216.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezéssel, az alperes pedig csatlakozó fellebbezéssel élt.

A másodfokú bíróság a kijavított ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét kiegészítette azzal, hogy a feleknek a le nem rótt illetéket az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Észak-magyarországi Régió Igazgatósága felhívására kell, a felhívásban megjelölt időben és módon megfizetni. Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, a fellebbezett részét pedig részben és akként változtatta meg, hogy mellőzte a felperesnek az alperes javára 781.204 forint értékkiegyenlítés fizetésére kötelezését és az alperest kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 147.937 forintot. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak 19.800 forint feljegyzett viszontkereseti illetéket, a felperes által az állam részére fizetendő eljárási illeték összegét 243.100 forintra felemelte, az alperes által az állam részére fizetendő eljárási illeték összegét pedig 30.600 forintra leszállította. Az alperes meghaladó viszontkeresetét elutasító rendelkezést hatályon kívül helyezte, a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 120.000 forintra leszállította, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A felperest 127.600 forint, az alperest pedig 55.700 forint jogorvoslati illeték, valamint 9.000 forint csatlakozó fellebbezési illetéknek az állam részére külön felhívásra történő megfizetésére kötelezte. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 forint részperköltséget.

A jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezésének indokolása szerint a felek jogvitájának az elbírálására nem az alperes által hivatkozott 1997. évi CXIV. törvény (Gt.), hanem a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény rendelkezései az irányadók. E szabályok szerint is alaptalannak találták viszont a perben eljáró bíróságok felperesnek a Bt. életközösség megszűnéskori 5.698.892 forintos értékének az alperes terhére a vagyonmérlegbe történő beállítása, és az alperesnek az említett összeg 2.849.446 forintos fele részének a megfizetésére való kötelezése iránt előterjesztett kereseti kérelmét.

Nem fogadták el a felperes azon érvelését, hogy a perbeli esetben a felek közötti elszámolás alapját a Bt. életközösség megszűnésakor értéke képezné azért, mert a Legfelsőbb Bíróság 209. számú Elvi Határozata szerint házastársi közös vagyonnak

minősül az az érték, amely a közkereseti társasági tag házastársát a tagsági jogviszonyának vagy magának a társaságnak az életközösség megszakadásának időpontjában történő megszüntetése esetén megilletné (EBH 2000/209.).

A felek jogvitájára a Legfelsőbb Bíróság BH 2007/373. száma alatt közzétett eseti döntésében foglaltak az irányadók, amely kimondja, hogy amennyiben végelszámolás folytán megszűnik az a kft., amelynek nem egyenlő arányú, de házastársi közös vagyonba tartozó üzletrészekkel a házastársak tagjai voltak, a házastársaknak mint volt kft. tagoknak a pótbefizetések visszatérítésére és az ún. likvidációs hányadra vonatkozó igénye házastársi közös vagyon. Ez az igény a házastársakat a házassági vagyoni jogi szabályok szerint egymás között egyenlő arányban illeti meg.

A perbeli esetben - bár egymástól eltérő arányban - mindkét házastárs tagja volt a közösen alapított gazdasági társaságnak, és az induló vagyon a házastársi közös vagyonból származott, ezért mindkettőjük gazdasági társaságbeli részesedése közös vagyonnak minősül. Az életközösségük 2001. karácsonyán történt megszakadásakor köztük a vagyonközösség véget ért, de a társasági tagsági jogviszonyuk változatlan maradt. Helyesen hivatkozott ugyanis az alperes a felperessel szemben arra, hogy a formális és nem formális tagság jogilag nem értelmezhető. 2001. karácsonyát követően a felperes a tagsági jogait nem gyakorolta, a cég tevékenységében nem vett részt, de a tagsági jogviszonya nem szűnt meg. Erre tekintettel 2001. karácsonyát követően a felek társasági jogviszonyában kizárólag a Gt. szabályai lettek az irányadók, beleértve a társasági jogviszony megszűnését, amelyre sem a felperes, sem az alperes esetében nem került sor.

A bizonyítás nem terjedt ki annak vizsgálatára, hogy a Bt. 2001. karácsonyát követően miként működött, hogyan gazdálkodott és a gazdálkodása a törvényességi előírásoknak mennyiben felelt meg, mert az említett körülményeknek a jogvita elbírálása szempontjából nem volt jelentősége. Tény, hogy a bíróság 2005. évben elrendelte a Bt. felszámolását, majd az eljárás befejezését követően a jogutód nélküli megszűnését állapította meg és a cégjegyzékből való törlését rendelte el. A Bt.-nek csupán 6.000 forint értékű vagyona maradt, ezt az összeget azonban a hitelezői igények messze meghaladták, és a becsatolt okirati bizonyítékok adatai szerint a tartozásért a mindkét volt házaspár helytállni tartozik (Gt. 101. § (1) bek. és 103. § (1) bek.).

A hivatkozott eseti döntésekben kifejtettek tehát a felek jogvitájára csak részben voltak alkalmazhatók, mert a perbeli esetben az életközösség megszakadását követően mindkét volt házaspár társasági tagsági jogviszonya változatlanul fennmaradt, a per tartama alatt azonban maga a Bt. szűnt meg jogutód nélkül,

ezért a bíróság a cégjegyzékből való törléséről határozott, és a Bt. jogutód nélküli megszűnésekor jelentős összegű fedezet nélküli tartozás maradt hátra.

Mindezek miatt a Bt. vagyonát sem az életközösség megszakadásakor, sem későbbi időpont szerinti értéken nem lehetett nem lehetett a közös vagyon körében elszámolni, ezért az a perben eljáró bíróságok a vagyonmérleg II. tételéből kihagyták.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel rámutatott arra, hogy a felek házastársi vagyontársaság az életközösségük 2001. decemberi megszakadásával véget ért, a felperes azonban a társaságban fennálló kültagsági jogviszonyát nem szüntette meg, ezért a felek a gazdasági társaságban továbbra is társak maradtak. Ezt követően azonban a betéti társaság megszűnt, ezért e társasági vagyon vonatkozásában a felek közötti elszámolás alapját nem a Csjt. rendelkezései határozzák meg, hanem ezen elkülönült vagyonra a gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok irányadók.

Az elszámolás alapja a társaság megszűnésekor a tartozások levonását követően fennmaradó vagyonból a tag betétjének megfelelő arányú követelés lehetne. A perbeli társaságnak azonban nem maradt vagyona, csak tartozása, amelyet alátámaszt a tartozás megfizetésére vonatkozóan a felek által megkötött megállapodások tartalma is. A felperes és az alperes ugyanis a Magyar Követelés Kezelő Zrt.-vel kötött megállapodásban vállalt kötelezettséget a társaság állam felé fennálló tartozásának megfizetésére.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt annak részbeni megváltoztatása és a Drizner és Társa Bt. életközösség megszűnésekor 5.698.892 forintos értéke 2.849.446 forintos fele részének az ő javára történő elszámolása iránt.

A felülvizsgálati kérelmének a részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet általa sérelmezett rendelkezése a Csjt. 27. §-ának (1) és 31. §-ának (5) bekezdését, és ellentétes a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VI.20.882/1998/3. számú eseti döntésében, valamint az EBH 2006/1/209. száma alatt közzétett elvi határozatában foglaltakkal is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Részben téves ugyan a jogerős ítélet indokolása, illetve annak megfogalmazása, az érdemi döntése viszont ennek ellenére is helytálló.

I. Helyes a perben eljáró bíróságoknak az a jogi álláspontja, hogy a perbeli betéti társaság (a továbbiakban: bt.) működésére, valamint a felek közös vagyonhoz tartozó bt.-beli részesedéseire nem - az alperes által hivatkozott - a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (új Gt.), hanem a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLI. törvény (rég Gt.) rendelkezései az irányadók. Az új Gt. ugyanis a 125. §-ának (1) bekezdése szerint - ide nem tartozó kivételektől eltekintve - 2006. július 1-jén lépett hatályba, a perbeli bt.-t azonban a bíróság a cégjegyzékből már ezt megelőzően, 2006. április 10-én törölte.

II. A Legfelsőbb Bíróság - már hatályon kívül helyezett - 10. számú Irányelvének 5. pontján alapuló ítélkezési gyakorlat egységes abban, hogy a házastársi közös vagyon megosztása során általában az életközösség megszűnéskori vagyoni helyzetből kell kiindulni, a közös vagyon megosztásáig terjedő értékváltozást azonban megfelelően figyelembe kell venni, ha az nem vezethető vissza a felek tevékenységére. Ennek megfelelően a vagyonmérleg felállítására főszabály szerint az egyes vagyontárgyak életközösség megszűnéskori állapotának és értékének az alapulvételével történik. Az életközösség megszűnése és a közös vagyon megosztása közötti időszakban bekövetkezett értékváltozást (emelkedést vagy csökkentést) azonban mindkét fél javára, illetve terhére kell értékelni akkor, ha az nem a felek valamelyikének a magatartására (tevékenységére vagy mulasztására) vezethető vissza (P.törv.II.21.113/1969., BH 1971/1/6633., CDT 131.), vagy ha azt mindkét fél tevékenysége vagy mulasztása idézte elő. Azt az értékváltozást azonban, amely valamelyik házastárs tevékenységének vagy mulasztásának a következménye, kizárólag ennek a házastársnak a javára vagy terhére kell elszámolni.

1. A főszabálynak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság számos eseti döntésében rámutatott már arra, hogy házastársi közös vagyont, az életközösség megszűnésekor pedig megosztandó házastársi közös vagyont képez mindazoknak a vagyoni értékű jogosultságoknak és vagyoni tárgyú kötelezettségeknek az összessége, amelyek a gazdasági társasági tag házastársat - az adott gazdasági társaság cégformájától és az életközösség megszűnéskori létszaktól függően - a tagsági jogviszonyának vagy magának a társaságnak az életközösség megszűnésének időpontjában történő megszűnése esetén a gazdasági társaságbeli részesedése alapján megillették, illetve terhelték (EBH 2001/1/209. - BH 1999/12/553. - Pfv.II.20.384/1998.,

BDT 2001/12/196. - Pfv.II.22.338/2000/3.). Ebből következik, hogy a házastársak valamelyikének a részvételével működő betéti társaság esetében tag házastársnak a házassági életközösség fennállása alatt közös vagyon felhasználásával szerzett és az életközösség megszűnésekor is meglévő társaságbeli részesedése, mint a tag házastárs magánvagyonára a házastársi közös vagyonba tartozik (Pfv.II.23.316/1997/3., Pfv.II.20.384/1988.). Mindkét házastárs részvételével működő betéti társaság esetén közös - aktív vagy passzív - vagyonnak minősül mindkét házastársnak a betéti társaságbeli beltagi, illetve kültagi részesedése, függetlenül attól, hogy az adott gazdasági társaságban milyen tagi minőségben és milyen mértékű vagyoni hozzájárulással vettek részt (Pfv.II.21.234/2006/5.).

2. A kivételes szabály alkalmazásának a következménye viszont az, hogy a házastársi közös vagyon körének és értékének a meghatározására nem az egyes vagyontárgyak, többek között tehát a vagyontársasághoz tartozó társasági részesedések életközösség megszűnésakor, hanem a közös vagyon megosztásakor állapota és értéke az irányadó.

a./ A Gt. 101. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 83. §-ának (2) bekezdése szerint a betéti társasági tag a vagyoni hozzájárulását vagy annak értékét a társaság, illetve a tagsági jogviszonya fennállása alatt nem követelheti vissza. A társaság működésének létszakaszában azonban a tagsági jogviszonya nem csupán a saját elhatározásán kívül álló okok miatt, hanem - többek között - a Gt. 92. §-ának b), d), és e) pontja értelmében a saját elhatározásából is megszűnhet a tagok közös megegyezésével, rendes felmondással vagy azonnali hatályú felmondással, és a Gt. 95. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a társaságtól megváló taggal a tagsági jogviszonya megszűnésének időpontjában fennálló állapot szerint kell elszámolni. A társaság jogutód nélküli megszűnése esetén azonban a Gt. 100. §-ának (2) bekezdése szerint a tartozások kiegyenlítése után fennmaradó vagyont - a társasági szerződés eltérő rendelkezése hiányában - a vagyoni hozzájárulásuk arányában kell felosztani a társaság tagjai között.

Az idézett törvényhelyek szövegéből az következik, hogy a betéti társaság működésének létszakaszában a társasági tag házastárs(ak) társasági részesedésének értékét - a Legfelsőbb Bíróság 209. számú Elvi határozata szerint - az a pozitív vagy negatív vagyoni érték képezi, amely a társasági tag házastárs(ka)t a tagsági jogviszonyának az életközösség megszűnésének az időpontjában történő megszűnése esetén a társasággal szemben az akkor fennálló állapot szerinti elszámolási igénye alapján megilletné, illetve terhelné.

A társaság jogutód nélküli megszűnésének létszakában ezzel szemben a tag(ok) már nem a társasággal való elszámolásra, hanem csak a tartozások kiegyenlítése után fennmaradó vagyonnak a társasági szerződés által meghatározott, ennek hiányában pedig a vagyoni hozzájárulás arányának megfelelő hányadára tarthatnak jogszerű igényt. Ez az érték viszont kizárólag a társaság jogutód nélküli megszűnését eredményező eljárás, tehát a végelszámolási vagy a felszámolási eljárás eredménye alapján, azzal azonos összegben határozható meg. Nincs eljárásjogi lehetőség ezért arra, hogy a házassági vagyoni jogi perben eljáró bíróság – az erre vonatkozó hatáskörének a hiánya ellenére – az említett eljárások eredményétől eltérő értéket határozzon meg.

Ennek megfelelően fejtette ki a Legfelsőbb Bíróság a kft.-beli részesedéssel összefüggésben azt, hogy ha az életközösség megszűnésétől a közös vagyon megosztásáig terjedő időben jogutód nélkül (végelszámolással) megszűnik az a kft., amelynek nem egyenlő arányú, de a házastársi közös vagyonba tartozó üzletrészekkel mindkét házastárs a tagja volt, a házastársaknak mint volt kft.-tagoknak a pótbefizetések visszatérítésére és az ún. likvidációs hányadra vonatkozó igénye házastársi közös vagyon. Ez az igény a házastársakat a házassági vagyoni jogi szabályok szerint egymás közt egyenlő arányban illeti meg (BH 2007/373. – Pfv.II.22.276/20064.).

A fentiekkel ellenétes elszámolási mód ugyanakkor – az alperes helyes érvelése szerint – a társasági részesedések kétszeres: egyrészt az életközösség, másrészt a társaság megszűnésekor állapot alapulvételével történő megosztását eredményezné.

b./ Téves a jogerős ítéletnek az a jogi okfejtése, hogy a peres felek vagyontársasághoz tartozó bt.-beli részesedéseire vonatkozóan a házassági életközösség megszűnése után már nem a Csjt. házassági vagyoni jogi, hanem a kizárólag a Gt. társasági jogi szabályai lennének alkalmazhatók.

A házastársak és a gazdasági társaság, illetve más harmadik személyek, továbbá a gazdasági társaság és az állam, illetve más harmadik személyek közötti, ún. külső jogviszonyokban ugyanis a gazdasági társaságba bevitt házastársi közös vagyonnak a társaság, mint önálló jogalany általi működtetésére, a társaságból való kivonásának a lehetőségére és módjára nemcsak az élet-és vagyontársaság megszűnése után, hanem annak a fennállása alatt is a társasági jog és az ehhez kapcsolódó egyéb jogszabályok – többek között a cégnyilvántartásról szóló, a perbeli időszakban hatályos 1997. évi CXLV. törvény és a számvitelről szóló 2000. évi III. törvény, valamint az adójogi szabályok rendelkezései – az irányadók.

A házastársak egymás közötti, ún. belső jogviszonyában azonban a társaság tulajdonába adott házastársi közös vagyon fejében a házastársak által akár együttesen, akár külön-külön megszerzett társasági részesedés(ek)re, mint a házastársi közös vagyon tárgyára, az azzal való rendelkezésre, valamint a megosztásának feltételeire és módjára vonatkozóan nemcsak az élet- és vagyontársaság fennállása alatt, hanem annak megszűnése után is a Csjt. házassági vagyoni jogi szabályai az irányadók mindaddig, amíg a társasági részesedés(ek) házastársak közötti megosztása meg nem történik. E jogviszonyban tehát a társaság életközösség megszűnését követő megszűnésekor a házastársak, mint társasági tagok közötti elszámolásra a Gt. szabályai csak akkor alkalmazhatók, ha a társaságnak mindkét házastárs egyaránt tagja, és mindkettejük társasági tagsági jogviszonya a közös vagyon társasági részesedés(ek)re is kiterjedő megosztását követően a változatlanul fennmarad (Pfv.II.22.140/2006/4. szám).

A perbeli bt.-nak mindkét volt házastárs egyaránt tagja volt, mindkettejük társasági tagsági jogviszonya az életközösség megszűnése után is változatlanul fennmaradt és csak a társaság jogutód nélküli megszűnése (felszámolása) folytán szűnt meg, a feleknek a társaság jegyzett tőkéjéhez való hozzájárulásán alapuló társasági részesedése azonban az alperesre kedvezőbb $4/5 - 1/5$ arányú volt. Ebből következik, hogy magának a társaságnak és - ezzel összefüggésben - a felek tagsági jogviszonyának a megszűnésével összefüggő Gt. szabályai szerinti elszámolás nem eredményezhette egyben a közös vagyonhoz tartozó társasági részesedések értékének a Csjt. 27. §-a (1) és 31. §-a (2) bekezdésében foglalt házassági vagyoni jogi szabályoknak megfelelő, tehát fele-fele arányú megosztását is.

Más kérdés ugyanakkor az, hogy a perbeli betéti társaság a felszámolásakor mindössze 6.000 forint értékű aktív vagyonnal rendelkezett, ezt az értéket viszont a 1.939.202 forint hitelezői igény (adótartozás) terhelte. A követeléskezelőre engedményezett hitelezői igényből 1.500.000 forint havi részletekben történő visszafizetését a volt házastársak az általuk külön-külön megkötött szerződésekben a vagyoni hozzájárulásaik egymáshoz viszonyított $4/5 - 1/5$ arányától ugyan eltérő, de a felperesre kedvezőbb 600.000 - 900.000 forint összegben, tehát $2/5 - 3/5$ arányban vállalták.

Ilyen körülmények mellett pedig nem a felperesnek, hanem az alperesnek állhat csak érdekében az, hogy a Csjt. 31. §-ának (2) bekezdése alapján a társasági részesedéseket terhelő tartozás fele-fele arányú megosztását kérje, erre irányuló kérelmet viszont az alperes nem terjesztett elő. Helyesen járt el ezért mindkét foku bíróság akkor, amikor mindkét fél betéti társaságbeli részesedését a vagyonmérlegből kihagyta.

3. Helyesen hivatkozik a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a Csjt. 31. §-ának (5) bekezdése szerint a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy a vagyoni igények rendezésénél egyik házastárs se jusson méltánytalan vagyoni előnyhöz.

Nem hagynak kétséget a per adatai afelől, hogy az életközösség megszűnését követően a felperes a társaság tevékenységében saját elhatározásából nem vett részt, a tagsági jogviszonyát azonban sem az alperes által kezdeményezett közös megegyezéssel, sem saját elhatározásán alapuló felmondással nem szüntette meg. A felperes üzletvezetését ugyanakkor nem kifogásolta, a társaság működésével, továbbá a tagok gyűlésének a számviteli törvény szerinti éves beszámoló elfogadása, valamint az adózott eredmény felhasználása tárgyában hozott határozataival összefüggő törvényességi felügyeleti eljárást a cégbíróságnál nem kezdeményezett, a felszámolást megelőző APEH-vizsgálat, valamint a felszámolási eljárás elrendelése és annak eredménye ellen kifogást nem emelt.

Ilyen körülmények mellett nem ad alapot az alperes - felperes által hivatkozott - méltánytalan vagyoni előnyszerzésének és a társasági vagyon alperesi magánvagyonba való „áthelyezése” tényének és mértékének, illetve összegének a megállapíthatóságára önmagában az, hogy a perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő véleménye szerint a társaság életközösség megszűnésakor vagyonának értéke összesen 5.698.892 forint volt. Ez az érték ugyanis az említett időpontbeli társasági vagyon értékén felül magában foglalta az életközösség ideje alatt a felek által a társaság nevében közösen megkötött szerződések után az életközösség megszűnését követően, 2002., 2003. és 2004. években keletkezett és a bt. számlájára átutalt több mint 3.000.000 forint jutalék, mint a társaság által realizált bevétel összegét is, nem tartalmazza viszont - az alperes helyes érvelése szerint - az említett időszakban a társaságot terhelő nyereségadó és egyéb költségek összegét.

Mindezek miatt a szakvélemény nem alkalmas sem a társasági vagyon életközösség megszűnéskori tényleges forgalmi értékének megállapítására, sem olyan következtetés levonására, hogy az alperes a szakértő által kimunkált érték fele részével a felperes terhére gazdagodott. Arra pedig a házassági vagyonjogi perben eljáró bíróságnak nincs hatásköre, hogy akár a házastársakat az életközösség ideje alatt elért jövedelmükkel, akár a mindkettejük részvételével működő gazdasági társaság vagyonához (nem pedig a házastársak közös vagyonához! - Pfv.II.21.234/2006/5.) tartozó bevételekkel utólag elszámoltathassa, a könyvelésének szabályos vagy szabálytalan voltát, az abból kitűnő egyes kiadásainak indokolt vagy indokolatlan voltát, illetőleg a felszámolási eljárás eredményét az arra hatáskörrel rendelkező APEH, illetőleg a felszámolás elrendelésére hatáskörrel rendelkező bíróság eljárásától eltérően állapítsa meg. Nem sértett tehát eljárásjogi

szabályt az első-és a másodfokú bíróság azzal, hogy a felperes erre irányuló további bizonyítási indítványainak az elrendelését mellőzte.

A kifejtettek miatt a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2)-(5) bekezdése, valamint az It. 74. § (3) bekezdésére tekintettel irányadó 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján rendelkezett a Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének, valamint a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéknek a viseléséről.

Budapest, 2010. február 16.

a tanács elnöke,előadó bíró,bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő